

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Večidel dunajskih novic izvedó častiti bralci iz dopisov v današnjem listu. Tem imamo le malo dostaviti. — Konečna razprava o šolski postavi trajati ima še ves torek, tedaj tretji dan, in potem še le namerava se sklep debate, volitev glavnih govornikov, za katerega nameravajo od desnice izbrati prof. Kvičalo, ker bode bajé E. Čerkavski tako in tako govoril k paragrafu 75, ki odločuje izjeme od te postave; potem bode tudi sredo še vsa potekla za splošno debato in bode glasovanje o prehodu na dnevni red oziroma o začetku nadrobne debate najprej v sredo popoldne.

V pondeljek bil je zadnji govornik kmet Oberndorfer, tudi nižeavstrijski deželni poslanec. Ta je govoril sicer priprosto, pa rečno in jedrnato. Posebno začudenje vse zbornice, pohvalo desnice in potrnost leveice pa je povzročilo njegovo omenjenje dogodb iz nižeavstrijskega deželnega zbora. Povedal je namreč, da so pred razpisom zadnjih volitev za deželni zbor levičar dr. Granič in še nekaj tacih tovarišev sami vložili prošnjo do deželnega zbora, v kateri so zahtevali vse one polajšave, katere namerava vresničiti §. 21. zdaj predložene šolske postave.

Lahko si je misliti, kako osveti tako ravnanje sedanjio postopanje vse leveice in Coronini-evcev. — Boj bo hud, pri prvem glasovanji pokazalo se bode, kam se vaga obrne. Od desnice bo proti glasoval k večemu mladočeh Tilšer; eden, namreč Trojan, je nevarno bolan; dva druga Mladočeha in en Galicijan hočejo se baje glasovanja zdržati, ako se do tje še kdo ne spreobrne. Sicer pa bodeta za specijalno debato glasovala tudi Schönerer in Fürenkranz, katera nameravata v tretjem branji, ako se popravek prvega k §. 48. ne sprejme, proti glasovati; razun tega bode v tretjem branji proti glasoval tudi uže v torek v mestih Stockerau itd. izvoljeni levičar, naj mu bode imé Roth ali Richter.

Ako bi bila večina desnice tedaj pri prvem glasovanji šest glasov, bila bi po predstoječih premembah, ako vse druge razmere ostanejo enake, večina v tretjem branji samo za en glas.

V šolski debati govoril je včeraj temeljito naučni minister, pred njim Carneri, potem zopet obširno Dieucziski, nadalje Kovalski zoper, Ig. Giovanelli za, in Weitloff, ki je začel govoriti ob 3. uri, zoper.

Ogerska. — Mesto Požun (Pressburg) bilo je pretekli teden postalo zeló imenitno, ker so tam vjeli glasovitega morilca Majlatovega, Pavla Spongo. Videti je, da mu je denar pohajal, ker našli so pri njem samo 52 goldinarjev, nadalje se v velikem mestu ni čutil več varnega, zato se je potikal več dni v požunski, dobro mu znani okolici in ponoči zahajal je v hiše malopridnih žensk v Požunu, kjer so ga tudi zasledili, pričakali in na cesti prijeli. Pri tem hotel se je Sponga z revolverjem usmrtiti, kar se mu pa ni poneslo, temveč poškoval si je s strelom samo levo zgornjo čeljust in ranil jezik. Obstal je prijet kmalu, da je iskani Sponga, tudi je obstal, da je pred nekaj meseci peštanskemu zdravniku vkradel precéj denarja; gledé umora Majlatovega baje ni še obstal ničesar, vendar pa razodel mnogo nadrobnost, katere bodo preiskavo polajšale. Stan Spongov ni nevaren, trdijo, da ga bode v 6 dneh moč prepeljati v Pešt.

Angleška. — Dne 13. t. m. bila je sklenjena konečna obravnava porotne sodnije zoper prvega morilca Cavendisch-a in Bourke-a z imenom Brady-a. Po sklenjeni obravnavi podali so se porotniki k posvetovanju in ko se čez tri četrt ure vrnejo, odgovori njihov

načelnik na vprašanje zapisnikarja: da so se zedinili in potem izroči mu listek s kratko sodbo: „kriv“. Zgovornik skušal je sodbo zavleči, kar mu pa sodnik odločno zavrne. Potem pokrije sodnik črno pokrivalo in izreče obsodbo zatoženega na smrt ter odloči v izvršitev sodbe dan 14. maja meseca. S tem je sklenjena sodnijska obravnava zoper prvega zatoženca, in pričela se je uže konečna obravnava zoper drugega zatoženca. Časniki odobrujejo prvo obsodbo in to enako angleški kakor irski. Pri drugi obravnavi pa trdijo najnoveja poročila, da je sodnija petdeset porotnikov obsodila vsacega v denarno globo, ker niso prišli k obravnavi — gotovo zaradi strahu pred dinamitom in nitroglicerinom.

Nemška. Nemško-laško-avstrijsko zvezo v ohranjenje evropejskega miru, katero so objavili nemški časniki, katero je potrdil laški minister Mancini v obširnem govoru, potrdil je tudi ogerski ministerski predsednik Tisza, povdarjajoč posebno to, da se zveza ne obrača zoper gotovo državo, temveč da ima samo splošen namen ohranjenja miru. — Velik nemir zbudilo je v nemškem državnem zboru zdaj cesarjevo naznanilo, da se bode uže zdaj predložil proračun za leto 1884, in ki razodeva malo prikrito očitjanje zoper zbornico, da zanemarja rešitev družbenih in gospodarskih predlog. Zbornica, kateri je cesarjevo naznanilo došlo popolnem nepričakovano, bo na to morebiti odgovorila cesarju z adreso, toda zedinile se stranke še niso, kaj hočejo storiti. — Vojvoda Meklenburg-Schwerinski umrl je po eno in štiridesetnem vladanji, poročivši na smrtni postelji svojemu ljudstvu gorko zahvalo za skazano mu zvestobo in udanost.

Francoska čuti se v očigled nemško-laško-avstrijski zvezi zeló osamljeno in kažejo se uže tudi nasledki tega položaja. Angleška namreč je meni nič tebi nič v posest vzela Novo Guineo, enako z vspehom spodriva Angleška na otoku Madagaskar Francoze in ne bo se jim bolje godilo v družih kolonijah, kakor jo je Angleška čisto spodrinila v silo važnem Egiptu. Vse to sprevidijo francoski ministri in čuje se glas, da hoče vso pozornost obračati zdaj v pozdigo svoje vojne moči, „ker po tem jo bodo zavezniki iskali in veljava se ji bode zopet povrnila“.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 18. aprila ob 12. uri 50 min. pop.

Danes je zadnji dan šolske splošne obravnave. Zdaj govori Suess, potem bodo govorili Pflügel, Beer in Lienbacher. Krog petih popoldne pričakujemo glasovanja in krog deset glasov večine. Policija je sinoči od komersa, izključenima dijakoma na čast prirednega, poslanca Schönerera siloma tirala na cesto.

Z Dunaja 18. aprila ob 3. uri pop.

Ravno je seja sklenjena, govora poročevalcev in glasovanje bo jutri.

Žitna cena

v Ljubljani 7. aprila 1883.

Hektoliter: pšenice domače 7 gold. 64 kr. — banaške 8 gold. 64 kr. — turšice 5 gold. 20 kr. — soršice 6 gold. 50 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 4 gold. 71 kr. — ajde 4 gold. 23 kr. — ovsa 2 gold. 93 kr. — Krompir 3 gold. 21 kr. 100 kilogramov.